

РОЛЬ ГРАФІЧНИХ РИСУНКІВ У ЗАСВОЄННІ ДИСЦИПЛІНИ «ТИПОЛОГІЯ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД» В ОСВІТІ СТУДЕНТІВ АРХІТЕКТОРІВ

Однією з найбільш важливих дисциплін для студентів архітекторів безумовно є «Типологія будівель і споруд». На цій дисципліні студенти вивчають основні поняття архітектурної типології, закономірності функціонування і розвитку різних типів житлових, громадських, промислових та сільськогосподарських будівель і споруд.

Окрім теоретичного курсу лекцій, що включає ряд визначень, понять, нормативних положень, дисципліна передбачає значну кількість ілюстративного матеріалу, без якого засвоєння предмету є майже неможливим. Маються на увазі різноманітні блок-схеми, функціонально-планувальні рішення, містобудівні креслення, прийоми образних та архітектурно-композиційних вирішень різних типів будівель і споруд.

Під час проведення лекцій студентам необхідно, окрім ретельного конспектування викладеного матеріалу, постійно зарисовувати ілюстрації по тим малюнкам, що виконує викладач на дошці, або показує на плакатах. Від цього у великій мірі залежить розуміння тих чи інших положень. Для більш точного і наочного сприйняття матеріалу якість даних рисунків в конспекті має бути відповідною.

Отже, першим аспектом, який суттєво впливає на краще сприйняття і розуміння дисципліни типологія «Типологія будівель і споруд» є графічне оформлення конспекту лекцій, а саме виконання по кожному пункту або положенню теоретичного матеріалу певну кількість зарисовок і схем.

На початку кожного заняття з типології студентам дається коротка контрольна робота, яка складається з 2-х завдань по матеріалам попередньої лекції. Одне із завдань є теоретичним, друге – завжди графічне, тобто передбачає реалізацію студентом теоретичних знань через рисунки і схеми. Таким чином студент демонструє як саме він зрозумів теоретичний матеріал. Виконання графічних контрольних стимулює у студентів не лише необхідність розуміння матеріалу (для того, щоб його можна було проілюструвати), але і розвиває абстрактне і асоціативне мислення, заставляє мозок працювати, осмислювати теоретичні положення. Прикладом таких контрольних завдань є розробка різних видів функціонального зонування житла, варіанти вирішення сходово-ліфтових вузлів у багатоповерхових будинках, варіанти рішення

генеральних планів закладів різного призначення. В цих завданнях важливою умовою для розвитку мислення студентів є варіантний підхід з подальшим вибором викладачем найбільш оптимального і раціонального рішення при аналізі контрольної роботи. Якість виконання графічних завдань на контрольних також оцінюється, оскільки студент-архітектор повинен добре володіти технікою рисунку, хоча в цілому рисунки виконуються в швидкій ескізній клаузурній графіці ручкою або олівцем від руки, але на належному рівні.

Але найбільше вимог з точки зору якості, техніки виконання і відповідності графічних зображень теоретичному матеріалу пред'являється до самостійної роботи студентів. Самостійна робота з дисципліни «Типологія будівель і споруд» передбачає виконання графічних завдань за темою лекції на аркушах формату А-4. Роботи виконуються на щільному ватмані максимально акуратно, чорною гелевою ручкою, лінером або тушшю. Якщо при виконанні контрольних робіт більше оцінюється думка студента, його спроможність вирішити поставлене завдання і зобразити його графічно, то на самостійних роботах студент повинен чітко і акуратно відтворити засвоєний на лекції матеріал: в першому завданні, скажімо, зобразити схему або функціональне вирішення об'єкту або процесу, а в другому завданні – знайти найбільш цікаві приклади таких об'єктів і якомога точніше і зрозуміліше їх відобразити. Важливе значення також мають умовні позначення, надписи та підписи, які виконуються ретельно архітектурним шрифтом.

Отже, для успішного оволодіння знаннями з курсу «Типологія будівель і споруд» доцільно вміти виконувати графічні вправи і завдання, що дозволяють більш якісно і зрозуміло опанувати предмет, а цьому в значній мірі сприятиме достатньо висока графічна підготовка студентів архітекторів на молодших курсах на таких дисциплінах як «Архітектурне проектування», «Рисунок», «Об'ємно-просторова композиція», «Архітектурна графіка».

Література

1. Бархин Б. Г. *Методика архитектурного проектирования: учеб.-метод. пособие для вузов.* – [2-е изд., перераб. и доп.] / Б. Г. Бархин. – М. : Стройиздат, 1982. – 224 с., ил.
2. Иконников А. *Основы архитектурной композиции : учебник для вузов* / А. Иконников, Г. Степанов. – М. : Искусство, 1971. – 224 с.
3. *Основы архитектурного проектирования и композиции* / Под ред. А.А. Тица – К. : Вища школа, 1976. – 256 с.
4. *Типологія громадських будинків і споруд: навч. посібник (для студ. вищ. навч. закл.)* / Л.М. Ковальський, В.М. Лях, А.Ю. Дмитренко та ін. – Полтава: ПолтНТУ, 2011. – 225 с.: іл.

А. Бородай. Роль графічних рисунків у засвоєнні дисципліни «Типологія будівель і споруд» в освіті студентів архітекторів. Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів та молодих учених «Архітектурний рисунок у контексті професійної освіти» / уклад. : О.В. Острогляд; за ред. В.В. Ніколаєнка. – Полтава : ПолтНТУ, 2015. – С. 29-31.

Відомості про авторів

а) прізвище, ім'я, по батькові: Бородай Артем Сергійович

б) науковий ступінь: к.арх.

в) місце роботи: СНАУ, кафедра архітектури та інженерних вишукувань

д) адреса для листування: 40000, м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва 160, кафедра архітектури та інженерних вишукувань.

а) прізвище, ім'я, по батькові: Волошина Яна Олегівна

б) місце роботи: СНАУ, кафедра архітектури та інженерних вишукувань

д) адреса для листування: 40000, м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва, 160, кафедра архітектури та інженерних вишукувань.